УДК 398:82-144 (410) + (477)

БРИТАНСЬКА ФОЛЬКЛОРНА БАЛАДА ЧАЙЛДА: ТИПІЗАЦІЯ ОБРАЗУ-ПЕРСОНАЖА

О. В. Карбашевська
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника; кафедра англійської філології факультету іноземних мов; 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57; тел. +380 (342) 59-60-69; e-mail : oksanakarba@gmail.com

У статті розглянуто проблему типізації фольклорного образу-персонажа у британській народній баладі на матеріалі шотландської балади «The Gay Goshawk» (Чайлд № 96, 7 варіантів), проведено паралелі до українського фольклору, а саме історичної балади «Із-за гори, гори, з темненького лісу» (за класифікацією О. Дея III–A-11), доведено спільність уснопоетичних традицій у використанні тропів для створення узагальнених малюнків-портретів героїнь.

***Ключові слова**: фольклор, образ-персонаж, малюнок-портрет, типізація, аристократизм, шотландська балада «The Gay Goshawk» (Чайлд № 96), тропи, колір, символ, українська балада «Із-за гори, гори, з темненького лісу» (О. Дей, III–A-11).*

Актуальність. Образний рівень британської фольклорної балади Чайлда* може представляти інтерес для українського дослідника фольклору художньою манерою репрезентації своїх персонажів. Тут головні дійові особи переважно постають перед реципієнтом як представники аристократії із узагальненою зовнішністю. На відміну від шляхетного походження британських аристократів, герої української народної балади здебільшого належать до селянської верстви суспільства. Однак, подібно до колективного творця традиційної балади у Британії, український народ також використовував засоби типізації в змалюванні портретів учасників баладних колізій.

Стан розробки проблеми. Аналізуючи шотландську баладну традицію, яка є невід'ємною складовою британської балади, англійський науковець і педагог Едмунд Кечівер Чемберс [8, с. 278] (1866-1954) у розділі «Популярна наративна поезія та балада» у книзі «Мелорі та драма, лірика і балади XV століття» (1990, пер. вид. 1945) виокремив шля-

*Про походження усталеного в англо-американській фольклористиці терміну «балада Чайлда», що є синонімом до назви британська (англо-шотландська) народна балада див.: Карбашевська Оксана Василівна. Народна балада в контексті українсько-британських фольклорно-літературних взаємин кінця XVIII – XIX століть: поетика, типологія: автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.07 / Карбашевська Оксана Василівна ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. –Л., 2013. – С. 5-6.

хетність баладних персонажів і подієвого тла пісні як характерну ознаку шотландської фантастичної (imaginative – за визначенням Е. Чемберса) балади. Дослідник написав: «Балади дійшли до нас завдяки селянству, однак персонажі їхніх сюжетів зазвичай не є селянами. Навпаки, вони головним чином мають високе аристократичне походження» [7, с. 183; тут і далі переклад наш. – *О.К.*]. Учений продовжив, що дійовими особами балади є«королівські доньки та ерли*», а також із гумором уподібнив значне число образів лицарів у баладі до рясного урожаю ягід ожини: «Knights are as plentiful as blackberries» [7, с. 183]. Окрім цього, Е. Чемберс зауважив, що баладна дія часто відбувається в замку, напоготові слуги й піші кур'єри-пажі, «навколо багато золота й срібла», яким «підковані коні». Зрештою, баладознавець дійшов висновку: «Десь, отже, у походженні цих конкретних балад є придворний відгомін, що припав до душі нижчому класу, який почав його творчо розробляти» [7, с. 183].

Зазначимо, що Френсіс Бартлет Кінне у дисертаційній роботі «Порівняльне вивчення британських традиційних балад та американських місцевих балад» (факультет філософії, університет імені Йоганна-Вольфґанґа Ґете, Франкфурт-на-Майні, Німеччина, 1957) виділила аристократизм як одну зі стильових домінант англо-шотландської середньовічної балади [15, с. 23]. У висновках названого цікавого бінарного контактно-ґенетичного та типологічного зіставлення німецька дослідниця констатувала трансформацію чотирьох характерних ознак середньовічної балади у американських новотворах: від аристократизму, романтизму, надприродності, сакральності (традиційності) до відповідно демократизму, реалізму, природності, світськості [15, с. 137]. Додамо, що, за метафоричним висловом Ф. Кінне, британські балади «дихають Британією, її землею та морем», які «від покоління до покоління проходили процес відсіювання» та налічують не одну сотню років. Американські ж балади британського походження, на думку науковця, є прямою їм антитезою, оскільки належать вони уже до «Нового світу й переважна більшість із них датується XIX ст.» [15, с. 150].

Прикметно, що великий український літературознавець і фольклорист Іван Франко (1856-1916) ще в 1914 р. у передмові до власних переспівів старошотландських балад, авторитетній та всебічній компаративній розвідці фольклористичного спрямування, яка досі зберігає свою актуальність, теж виокремив притаманну для шотландської балади аристократичність «в протиставленні до демократичної народної поезії слов'янських народів» [6, Т. 10, с. 141].

Завдання дослідження – проаналізувати шотландську баладу «The Gay Goshawk» (Чайлд № 96, 7 варіантів), а також українську історичну баладу «Із-за гори, гори, з темненького лісу» (за класифікацією

* Ерл – англ. earl, еквів. до європ. граф [9].

О. Дея III–А-11), які використовують засоби типізації фольклорного образу-персонажа і створюють яскраві малюнки-портрети героїв.

Виклад основного матеріалу. Балада «The Gay Goshawk» (Чайлд № 96) є чудовою ілюстрацією типізації цією пісенно-віршовою формою фольклору художніх образів-персонажів. У другій частині другого тому п'ятитомного збірника «Англійські й шотландські народні балади» (перевидання, 1898), монументального й многоцінного видання, за характеристикою І. Франка [6, Т. 10, с. 144], її укладач американський вчений Френсіс Джеймс Чайлд (1825–1895) подав сім варіантів цієї ліро-епічної поеми (A-G) [12, Т. II. Ч. II, с. 355-367]. Наш аналіз охоплюватиме усі вказані вище варіанти балади, що становлять необхідну і єдину цілісність фольклорного твору та його сюжету.

Щодо перекладу назви балади «The Gay Goshawk» (Чайлд № 96), то авторкою цієї розвідки в одному з попередніх досліджень запропоновано «Веселий яструб» [14]. Лексико-семантичний архаїзм «gay» має два значення: «яскравий і привабливий», «веселий і схвильований» [10], на відміну від сучасного значення прикметника, шо позначає людину нетрадиційної сексуальної орієнтації. Ф. Чайлд у «Словнику» до англо-шотландських балад подає значення лексичної одиниці «gay» як прислівника: «pretty, rather» – «красиво, достатньо» [11, Т. V. Ч. II, с. 338]. Очевидно, два альтернативних переклади «Яскравий яструб» і «Веселий яструб» (назви вищезазначеного твору) мають право на життя, адже у варіантах цієї балади B, D фігурує «*pretty little bird*» («*красива маленька пташка*») [12, Т. II. Ч. II, с. 359, 362], № 96 C має назву «The Jolly Goshawk» («Веселий яструб») [12, Т. II. Ч. II, с. 355], а у тексті № 96 G діє «*parrot*» («*папуга*») [12, Т. II. Ч. II, с. 365] – птах відомий своїм яскравим оперенням. Окреслена тут проблема перекладу назви балади «The Gay Goshawk» (Чайлд № 96) є відкритою для подальших уточнень, однак на даному етапі досліджень схиляємося до її тлумачення як «Веселий яструб», яку й використовуємо в цій студії.

Джерельною базою оприлюднених текстів № 96, як вказав Ф. Чайлд у передмові до балади, стали рукописи, записники та збірники народних балад [12, Т. II. Ч. II, с. 355]. Із розділу «Джерела текстів англійських й шотландських балад» другої частини п'ятого тому колекції Ф. Чайлда [19, Т. V. Ч. II, с. 397-404] дізнаємося, що шість із варіантів записано чи видано у Шотландії, один – в Ірландії [12, Т. II. Ч. II, с. 355]. Так, у випадку № 96 A американський баладознавець скористався рукописом Джемісон-Браун (Jamieson-Brown MS.), більшість пісень у якому записана з вуст місіс Браун із с. Фолкленд (Falkland), область Файф (Fife), Шотландія, проф. Скоттом із Абердина близько 1783 р. [12, Т. II. Ч. II, с. 355; 19, Т. V. Ч. II, с. 397], інформант № 96 F – міс Рібен (Reburn) із графства Міт (Meath), республіка Ірландії [12, Т. II. Ч. II, с. 355]. Щодо збірок, то опубліковані «Давні і сучасні менестрельні балади ...» («Minstrelsy, Ancient and Modern ...», Глазго, 1827) Вільяма Мотервеля (1797-

1835), шотландського поета, газетного редактора й збирача старожитностей [17, с. 1063], послугували джерелом для № 96 С [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 355; 19, Т. V. Ч. ІІ, с. 402]; другий том тритомника «Менестрельні балади із шотландського помежів'я...» («Minstrelsy of the Scottish Border...», Келсо, Едінбург, 1802-1803) Вальтера Скотта (1771-1832), шотландського поета, романіста і фольклориста, – № 96 Е [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 355; 19, Т. V. Ч. ІІ, с. 401]; другий том неопублікованого двотомника «Давні балади й пісні півночі Шотландії» («Ancient Ballads and Songs of the North of Scotland», Единбург, 1828) Пітера Бакена (1790-1854), шотландського редактора, видавця та колекціонера балад і казок [18], – № 96 G [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 355; 19, Т. V. Ч. ІІ, с. 402] тощо.

Для мови «Веселого яструба» (Чайлд № 96) притаманне використання шотландизмів: ScotE «kirk» = BrE «church» – церква, ScotE «birk» = BrE «birch» – береза тощо. Таким чином, робимо висновок, що балада «The Gay Goshawk» (Чайлд № 96) має шотландське коріння, хоча побутувати вона могла, звісно, і в інших краях Великої Британії. Більше того, нашу думку підтвердив Крістофер Хепберн, аспірант музикології Техаського технологічного університету (США), піаніст і шекспірознавець: «<...>The Gay Goshawk має шотландське походження» [13].

Шотландська балада «Веселий яструб» (Чайлд № 96) цікава розробкою любовної тематики Ромео і Джульєтти В. Шекспіра, а також використанням мотиву чудесного помічника – птаха-посланця (яструба (№ 96 А, С, Е), папуги (№ 96 G) чи просто маленької пташки (№ 96 В, D)). Конфлікт твору виникає через заборону батьків героїні одружитися з її обранцем, адже закохані представляють різні країни: герой – Шотландію, героїня – Англію. У зав'язці сюжету протагоніст відправляє птаха-посланця з листом до своєї *«вірної коханої»* (*«true-love»*) (№ 96 А) [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 357]. Яструб ніколи не розмовляв і не бачив леді, а тому розпитує господаря, як її впізнати. Пояснення чоловіка щодо зовнішності героїні вказують на наступні дві риси її портрета: вишукана неперевершена краса та аристократизм. Ось якими словами герой описує вроду обраниці яструбові у № 96 А: *«For, of a' the flowrs in fair Englan, / The fairest flowr is she»* (*«З усіх квітів у красивій Англії,/ Найкрасивішою квіткою є вона»*) [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 357]; у № 96 Е: *«For, of a' the flowers of fair England, / The fairest flower is she»* (*«З усіх квітів у красивій Англії / Найкрасивішою квіткою є вона»*) [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 363].

Водночас у діалозі з казковим птахом герой «Веселого яструба» (Чайлд № 96) уподібнює рум'янець на щоках жіночого персонажа до крові (крапель крові) на снігу. Скажімо,у № 96 С читаємо: *«The thing of my love's face that's red / Is like blood shed on snaw»* (*«Те, що є рум'яним на личку моєї коханої, – / Наче кров пролита на сніг»*) [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 360]; у варіанті Е балади:(*«The red that's on my true-love's cheik / Is like blood-drops on the snaw»* (*«Рум'янець, що на щоці моєї вірної коханої, / Немов краплі крові на снігу»*) [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 363]; а у № 96G: *«O what*

is red of her is red / As blude drappd on the snaw» («*Ой, рум'янець її є червоним / Як кров, що впала на сніг*») [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 365]. Цікаво, що тут символ крові несе позитивне смислове навантаження, адже вказує на здоров'я, молодість і красу героїні. А рум'янець-кров англійки відтінено білосніжним кольором її обличчя.

У контексті процитованих англомовних фрагментів шотландської балади слід згадати подібні в українській мові за своїм значенням сталі звороти «**кров з молоком; мов (як** і т. ін.) **з кров'ю молоко**: а) рум'яний, рожевовидий (про людину та її обличчя). <…> б) здорова, рожевовида людина» [4, Т. 4, с. 359]. В загальному кров символізує життя в англомовній та українській культурах. Так, М. Ліч у першому томі двотомного «… словника фольклору, міфології та легенди» (1949-1950) відзначив: «примітивні люди загалом дивляться на кров як на саме життя» [16, Т. І, с. 148], а В. Жайворонок у словнику-довіднику «Знаки української етнокультури» (2006) – також зазначив, що «<…>у народній творчості кров символізує життя<…>» [3, с. 316].

Далі у № 96 головний герой підкреслює здоровий колір шкіри коханої шляхом порівняння білизни її обличчя, грудей та шкіри з білим ніжним пір'ям на тілі таких птахів, як голубка, морська чайка чи білим кольором молока: «*The thing of my love's face is white / It's that of dove or maw*» («*Личко моєї коханої біле, / Біле як у голубки чи чайки*», № 96 С) [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 360]; у іншій версії: «*The white that is on her breast bare / Like the down o the white sew-maw*» («*Білизна на її грудях оголених / Наче пух білої морської чайки*», № 96 Е) [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 363]; ще у іншій – «*And what is white o her is white / As milk, or the sew-maw*» («*І білизна її є білою / Як молоко чи морська чайка*», № 96 G) [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 365].

Щодо аристократичного статусу леді, то господар яструба описує його через багатство жіночого одягу та золоті прикраси. Скажімо, коли «*An four and twenty gay ladies / Will wash and go to kirk*» («*Чотири і ще двадцять яскравих леді / Помиються та підуть до церкви*»), золото декоруватиме спідницю коханої англійки («… *she wears goud on her skirt*», № 96 А) [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 357]; у іншій версії, коли «*An four and twenty gay ladies / Will to the mass repair*» («*Чотири і ще двадцять яскравих леді / Підуть до меси*», золото прикрашатиме її волосся («… *she wears goud on her hair*», № 96 А) [12, Т. ІІ. Ч. ІІ, с. 357]. Додамо, що на високе становище героїні також вказують і такі прямі характеристики колективного автора балади, як походження (донька короля чи королеви Англії), місце дії (будуар, замок, вежа), напої (вино), пишність похорону (відспівування у трьох чи чотирьох церквах Шотландії (варіанти Е й відповідно А, С, G)) тощо.

Вищенаведені приклади свідчать про те, що словесне зображення портрета коханої леді очима чоловічого персонажа балади «Веселий яструб» (Чайлд № 96) не відзначається чіткістю, конкретністю чи індивідуальністю. Та все ж вони стали у пригоді орнітоморфному посланцю

для успішного здійснення місії. Він не лише приніс звістку вірному адресатові, а й повернувся з листом-відповіддю до господаря. Більше того, у № 96 Е «*gay goss-hawk*» («*веселий/яскравий яструб*») особисто переконався у тому, що обраниця протагоніста є найвродливішою англійкою, адже побачив: «*For the flower that springs in May morning / Was not sae sweet as she*» («*Бо квітка, яка розпускається травневого ранку, / не була такою милою, як вона*», № 96 Е) [12, Т. II. Ч. II, с. 363].

Типізація портретів образів-персонажів притаманна й українському фольклору загалом і баладі зокрема. Історична баладна пісня (за класифікацією Олексія Дея «III–А-11: Захоплена татарами дівка-волинянка велить батькові припинити погоню, щоб і самому не постраждати» [1, с. 80]) майстерно і лаконічно демонструє зовнішність бранки за допомогою двох загальних прикмет, а саме: її «*коси з золотого волоса*» та «*білої руки*», що осяяли світлом не лише навколишні ліси та дорогу, а й її ворогів:

Із-за гори, гори, з темненького лісу
Татари ідуть, Волиночку везуть.
У Волиночки коса з золотого волоса, –
Щирий бір освітила,
Зелену діброву і биту дорогу.
А за нею біжить у погоню
Батенько її.
Кивнула – махнула білою рукою:
«Вернися, батеньку, вернися рідненький!
Вже ж мене не однімеш, і сам старенький загинеш:
Занесеш голову на чужую сторону,
Занесеш очиці на турецькі границі! [5, Т. I, с. 83]

У коментарях до варіантів цієї історичної пісні М. Драгоманов і В. Антонович у першому томі двотомника «Історичні пісні малоросійського народу…» (1874-1875), до якого укладачі включили і мандрівні, тобто міжнародні, пісні баладного змісту, зауважили: « <…> пісня стосується якогось справжнього випадку: полон татарами доньки якогонебудь волинського вельможі, який мав стільки влади, щоби гнатися за татарами» [5, Т. I, с. 84]. Крім того, епітет «*білий*» у «*біла рука*» вказує на те, що героїня поеми, очевидно, не займалася важкою фізичною сільською працею під сонцем.

Прикметно, що Іван Денисюк виокремив епітет «білий» у словосполучені «біле тіло» як постійний епітет – loci communes (загальне місце) етноестетики мови українського фольклору. «Постійні тропи означають улюблені кольори, які стосуються вибраних дерев, рослин, птахів тощо або ж навпаки, означуване слово, а також предмет, до якого воно стосується, викликають до себе негативне ставлення. Вони були первісно наснажені емоціями поета, виражали його естетичний смак, мораль та етику народу. Найбільшого поширення набули постійні епітети», – під-

сумовував науковець у роботі «Національна специфіка українського фольклору (матеріали до лекції)» (2003) [2, с. 12].

Висновки. Таким чином, тенденція українського фольклору до типізації портретів художніх образів-персонажів, коли вербальні твори зберігають і передають у варіативних текстах лише окремі узагальнені найважливіші деталі зовнішності героїв, які необхідні для розуміння головного змісту народних творінь, є характерною рисою як української, так і британської балади. Аналіз шотландської ліро-епічної поеми «Веселий яструб» (Чайлд № 96, 7 варіантів) і української «Із-за гори, гори, з темненького лісу» (Дей, III–А-11) показав, що типізації образу героїнь досягнуто завдяки використанню таких тропів як метафора, епітет і порівняння. Так, шотландська фантастична балада уподібнює героїню-англійку до квітки, рум'янець на її щоках до крові на снігу, білизну тіла до снігу, білого пуху голубки, морської чайки чи молока, що створює контрастний червоно-білий малюнок словесного портретного живопису фольклорного персонажа. Українська балада лаконічніша в окресленні зовнішності дівчини-волинянки, адже використовує епітети «*золотий*» у «*золотий волос*» та «*білий*» у «*біла рука*», які, проте, також вимальовують малюнок-портрет вродливої українки вже жовто-білими барвами у одній світлій палітрі кольорів. У британській баладі символ «кров» несе позитивну конотацію. Метафори «квітка» та епітет «білий» щодо кольору людського тіла відносимо до улюблених загальних місць як англо-шотландського, так і українського фольклору. Обидва тропи евфемістично позначають красу, життя, найкращий людський генофонд нації, а епітет «білий» – ще й аристократизм у цих культурних традиціях.

Література

1. Дей О.І. Українська народна балада / О.І. Дей. – К.: Наукова думка, 1986. – 264 с.
2. Денисюк І.О. Національна специфіка українського фольклору (матеріали до лекції) / І.О. Денисюк // Вісник Львівського університету. – Вип. 31. Серія філологічна. – 2003. – С. 3-22.
3. Жайворонок В.В. Кров. Знаки української етнокультури: [словник-довідник] / Віталій Вікторович Жайворонок. – К.: Довіра, 2006. – С. 316.
4. Словник української мови: В 11 т. / [редкол.: І.К. Білодід (голова) та ін.]. – К.: Наукова думка, 1970-1980. –Т. 4. – 1973. – С. 358-360.
5. Пленение волынянки татарами // Антонович Вл. Исторические песни малорусского народа с объяснениями Вл. Антоновича и М. Драгоманова: У 2 т. / Вл. Антонович, М. Драгоманов. – К., 1874-1875. – Том Первый. – 1874. – С. 83-85.
6. Франко І. Старошотландські балади. Передмова // Зібр. творів: У 50 т. / І. Франко [редакційна колегія: І.І. Басс та ін.]. – К.: Наукова думка, 1976-1986. – Т. 10: Поетичні переклади та переспіви / [ред. тому: О. Є. Засенко; упорядкування та коментарі: Ф. П. Погребенника]. –

1977. – С. 141-145.
7. Chambers E.K. Popular Narrative Poetry and the Ballad / E.K Chambers // Malory and Fifteenth-Century Drama, Lyrics, and Ballads. – [Reprint. Originally published: English literature at the close of the Middle Ages. London : Oxford University Press, 1945. (Series: The Oxford History of English Literature; V. 2, Part 2)]. – Oxford, Clarendon Press, 1990. – P. 122-184.
8. Chambers, Sir Edmund Kerchever // Webster's Biographical Dictionary: [A Dictionary of names of noteworthy persons with pronunciations and concise biographies]. – Springfield, Mass., U.S.A: G. & C. Merriam Co., Publishers, 1943. – P. 278.
9. Earl [E-resource] // English Oxford Living Dictionaries. – Mode of access: https://en.oxforddictionaries.com/definition/earl [09.06.2017].
10. Gay [E-resource] // Longman Dictionary of Contemporary English. – Mode of access: http://www.ldoceonline.com/dictionary/gay [10.07.2017].
11. Gay, gae, gey // Glossary // The English and Scottish Popular Ballads : five volumes / [edited by Francis James Child]. – [Reprint edition]. – Boston and New York: Houghton, Mifflin and Company, 1898. – Volume V. Part II. – 1898. – P. 338.
12. The Gay Goshawk // The English and Scottish Popular Ballads : five volumes / [edited by Francis James Child]. – [Reprint edition]. – Boston and New York: Houghton, Mifflin and Company, 1898. – VolumeII. PartII. – 1898. – P. 355-367.
13. Hepburn, Christopher. Interview by e-mail [E-resource] / Christopher Hepburn.– [25.06.2017].
14. Karbaševs'ka Oksana. Die ukrainische und britische Folkloreballade mit persönlicher Thematik (Poetik, Typologie, Originalität) = Українська та британська фольклорна балада особистої тематики (поетика, типологія, самобутність) / Oksana Karbaševs'ka // Jahrbuchder IV. Internationalen virtuellen Konferenz der Ukrainistik «Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht.» – Verlag Otto Sagner, München - Berlin, 2014. – Reihe: Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik. – Bd. 2013 / [Herausgegeben von Olena Novikova, Peter Hilkes, Ulrich Schweier]. – S. 334-347.
15. Kinne, Frances Bartlett. A Comparative Study of British Traditional Ballads and American Indigenious Ballads: Doctoral Dissertation Accepted by the Philosophy Faculty / F.B. Kinne; Johann-Wolfgang-Goethe University. – Frankfurt / Mein, Germany, 1957. –160 p.
16. Leach, MacEdward. Blood / MacEdward Leach // Standard Dictionary of Folklore, Mythology and Legend : In 2 V. / [edited by Maria Leach]. – New York: Funk and Wagnalls Company, 1949-1950. – V. I: J-Z. – 1949. – P. 148-149.
17. Motherwell, William // Webster's Biographical Dictionary : [A Dictionary of names of noteworthy persons with pronunciations and concise

biographies]. – Springfield, Mass., U.S.A : G. & C. Merriam Co., Publishers, 1943. – P. 1063.
18. Peter Buchan [E-resource] // Wikipedia, the free encyclopedia. – Mode of access: https://en.wikipedia.org/wiki/Peter_Buchan#CITEREFBuchan1908. [10.07.2017].
19. Sources of the Texts of the English and Scottish Ballads // The English and Scottish Popular Ballads: five volumes / [edited by Francis James Child]. – [Reprint edition]. – Boston and New York : Houghton, Mifflin and Company, 1898. – Volume V. Part II. – 1898. – P. 397–404.

Стаття надійшла до редакційної колегії 14.05.2017 р.
Рекомендовано до друку д.ф.н., професором ***Гарасимом Я. І.***

CHILD BRITISH FOLK BALLAD: TYPIFICATION OF AN IMAGE-CHARACTER

O. V. Karbashevska
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University;
Chair of English Philology of Faculty of Foreign Languagues;
76019, Ivano-Frankivsk, Shevchenka St., 57; tel. +380(342)59-60-69 ;
e-mail: oksanakarba@gmail.com

The article examines into the problem of typifying a folk image-character in the British folk ballad on the material of the Scottish ballad «The traditional Gay Goshawk» (Child № 96, 7 versions), makes parallels with Ukrainian folklore, namely the historical ballad «Iz-za hory, hory, z temnenkoho lisu» («From beyond the Mountain, Mountain, from the Dark Forest», according to O. Dei's classification III–A-11), proves commonality of the oral-poetic traditions in employment of tropes to create generalized pictures-portraits of heroines.

***Keywords**: folklore, image-character, picture-portrait, typification, aristocracy, Scottish ballad «The Gay Goshawk» (Child № 96), tropes, colour, symbol, Ukrainian ballad «Iz-za hory, hory, z temnenkoho lisu» («From beyond the Mountain, Mountain, from the Dark Forest», O. Dei, III–A-11).*